

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595 Hemsida www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

29.04.2003

Ärendenummer

MPN-01-59

Sökanden

Ålands Golfklubb r.f.
PB 111
22 101 Mariehamn

Kontaktperson: Kjell Hansson, tel. 14188

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för ökat vattenuttag från nuvarande 25 000 m³ till 40 000 m³ bevattningsvatten per år från Västra Kyrksundet i Sund under den tid då vattennivån i Västra Kyrksundet är så låg att ingen utströmning sker genom regleringsdammen i Kloströmmen.

Ansökan inkom till Ålands miljöprövningsnämnd 16.08.2001 och kompletterades 18.10.2002 och 07.11.2002.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt bilaga 1 punkt 1 b) landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001).

Verksamhetens placering, tillstånd rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

Uttaget av bevattningsvatten för bevattning av sökandens golfbanor sker från Västra Kyrksundet strax uppströms om regleringsdammen i Kloströmmen, vilken skiljer åt Västra Kyrksundet och Slotssundet. Sökanden har tecknat ett legoavtal med Landskapet Åland (företrätt av Ålands landskapsstyrelse) gällande arrende av ett ca 131 ha stort område från Kastelholms kungsgårds stomfastighet RNr 1:29. Inom ramarna för legoavtalet har sökanden förbundit sig att golfverksamhet bedrivs på området samt erhållit rätt att dra erforderliga vattenledningar över landskapets mark enligt en plan godkänd av landskapsstyrelsen, varvid bl.a. stadgat fornminnesskydd skall beaktas.

Sökanden har 09.09.1994 gjort en anmälan om uttag av 25 000 m³ vatten per år från Västra Kyrksundet under den tid då ingen utströmning sker från Västra Kyrksundet. Ålands landskapsstyrelse godkände sökandens anmälan 29.09.1994.

Sammanställning av vattenuttag inom avrinningsområdet för Västra Kyrksundet

<u>Västra Kyrksundet</u>		Uttag m ³ /år
Ålands Golfklubb r.f.	Anmälan 29.9.1994	25 000 ¹
<u>Östra Kyrksundet</u>		
Ålands fiskodling		1 070 000 ²
<u>Borgsjön</u>		
Sundets Vatten	Tillstånd 1.7.1999	16 000

¹ under tiden då ingen utströmning via regleringsdammen i Kloströmmen sker från Västra Kyrksundet.

² uträknat från uppgifter i modellberäkningar inkomna 09.09.2002 gjorda av Jordbruksbyrån vid Ålands landskapsstyrelse.

Verksamhetsbeskrivning

Ålands Golfklubb r.f. har idag Finlands största golfanläggning med närmare 30 000 golfgäster per år. Föreningen är landskapets största med sina 1600 medlemmar. Golfanläggningen har sedan starten 1983 byggt ut sin anläggning till 36 hål och idag finns två kompletta 18-hålsbanor. För gästerna finns det ett klubbhus med café och restaurang samt ett modernt servicehus med kansli, pro shop, omklädningsrum och bastu. Golfklubben har även träningsområden, där det bl.a. ges möjlighet att träna på utslag, putting och bunkerslag.

Sökanden gjorde 9.9.1994 en anmälan till Ålands landskapsstyrelse, varvid tillstånd beviljades 29.9.1994, om ett vattenuttag på 25 000 m³/år från Västra Kyrksundet under den tid då ingen utströmning sker via regleringsdammen. Under den tid utströmning från Västra Kyrksundet sker får golfklubben ta ytterliggare bevattningsvatten, mängden är i avgörandet från Landskapsstyrelsen dock inte specificerad. Sökanden skall enligt gällande tillstånd mäta vattenuttaget med hjälp av en vattenmätare.

Bevattningen av golfbanorna sker nattetid med hjälp av ett datastyrt sprinklersystem, dock krävs ibland en mindre mängd vatten dagtid i samband med konstgödsling, enligt sökanden är dock denna andel försumbar i relation till det totala bevattningsuttaget.

Ålands landskapsstyrelse har 20.05.1988 beviljats tillstånd av Västra Finlands Vattendomstol att reglera Östra och Västra Kyrksundet med hjälp av en regleringsdamm i utloppet av sjösystemet. Regleringsdammen består i grova drag av en utskovslucka samt ett förbigångsrör med bakslagslucka för att hindra saltvatteninträning. Småbåtar kan passera dammen via en s.k. båtdragningsränna. Landskapsstyrelsen skall i och med tillståndet varje vecka mäta vattennivån i Västra och Östra Kyrksundet, i praktiken avläses även vattenståndet i en punkt strax nedströms dammen. Landskapsstyrelsen har utsett Kurt Husell att sköta regleringen av dammen och avläsningen av vattenståndet i Västra Kyrksundet och i Kloströmmen (dvs. strax nedströms dammen). Kurt Husell avläser även golfklubbens vattenmätare under den tid då vattenståndet är så lågt att ingen utströmning sker från Västra Kyrksundet.

Bevattningsvattnet tas ur Västra Kyrksundet strax uppströms om regleringsdammen. Bevattningspumpen är belägen på fastigheten Österåker RNr 2:151 invid regleringsdammen och vattenledningen från bevattningspumpen till golfbanorna i Kastelholm är dels nergrävd på fastigheterna RNr 2:151 och RNr 2:92 och dels förlagd på botten av det samfällda vattenområdet RNr 876:3 i Kastelholm. Vattenledningen är även förlagd på en del av

Kastelholms kungsgårds stomfastighet RNr 1:29 i Kastelholm by i Sund.

Beskrivning av sjösystemet och miljöns tillstånd

Västra Kyrksundet har vid sjöns utlopp ett avrinningsområde på 42,3 km², vilket är Ålands näst största, överträffat endast av avrinningsområdet till Grundfjärdsbäcken (ca 47 km²), vilken mynnar ut i Postadfjärden i Hammarland. Avrinningsområdet till Västra Kyrksundet är unikt även på det sättet att sjöprocenten i avrinningsområdet är stor, ganska exakt 10 procent. Östra Kyrksundet är Ålands största sjö med en ytareal på 200 ha, ett maxdjup på drygt 22 meter och medeldjup 8,6 meter samt den största volymen av alla sjöar på Åland. Västra Kyrksundet är en av Ålands största sjöar, med en ytareal på ca 59 ha, ett maxdjup på cirka 17 meter och ett medeldjup på 8,5 meter.

Östra och Västra Kyrksundet står i förbindelse med varandra via Bromanströmmen som har en tröskelnivå på cirka -0,35 m i förhållande till den befintliga pegeln i Västra Kyrksundet. Strömningen sker normalt från Östra till Västra Kyrksundet, men kan vid stora vattenuttag i Östra Kyrksundet ske i motsatt riktning. Sund-Vårdö församling begärde 6.11.2001 ett utlåtande från Ålands landskapsstyrelse gällande rensning av Bromanströmmen och fick 21.3.2002 svar att en försiktig rensning kan förordas. Med en sådan rensning skulle tröskelnivån kunna sänkas några decimeter och Bromanströmmen skulle då troligtvis inte torka ut ens under extremt torra somrar. Finansieringen av rensningsprojektet förefaller dock i dagsläget oklar.

I den utredning som gjordes i samband med att Ålands landskapsstyrelse erhöll tillstånd för reglering av dammen uppskattades medelvattenföringen till MQ=0,22 m³/s. Ett uttag på 40000 m³ motsvarar på årsbasis 0,6 % av medeltillrinningen till Västra Kyrksundet. Nämnas bör att Ålands fiskodling, vilka tar sötvatten från Östra Kyrksundet, med dagens teknik tar ut cirka 15 % av den totala tillrinningen på årsbasis, med framtida teknik skulle det dock bli en avsevärt mindre mängd, motsvarande ungefär 0,5 % av total tillrinning. Finansieringen av detta projekt, där det är tänkt att man skall recirkulera vattnet för att minska vattenförbrukningen, är dock i dagsläget osäker.

Sommaren och hösten 1999 var extremt torr, avrinningen upphörde helt (= då vattenståndet i Västra Kyrksundet är +/- 0 i höjdsystemet N43) från Kyrksundena redan den 15 juni och det tog ända till mitten av december innan det började flöda ut genom regleringsdammen igen. Lägst vattenstånd i Västra Kyrksundet uppmättes den 24 september med -0,31 m i höjdsystemet N43. Vid detta låga vattenstånd fanns det således fortfarande en förbindelse mellan Kyrksundena och ur bevattningsuttagssynpunkt fungerade sjösystemet som en enda bassäng trots det mycket låga vattenståndet i sjön. Sommaren och hösten 2002 var också extremt torr, avdunstningen under 1.5 – 1.10 mätt vid Ålands försöksstation i Jomala från en fri vattenyta uppgick till hela 565 mm (under tiden 1.6 – 1.10 var avdunstningen 448 mm), detta år var det dock två regnperioder under sommaren som räddade de åländska sjöarna. Det lägsta vattenståndet i Västra Kyrksundet uppmättes så sent som den 25 oktober till -0,25 m.

Jordbruksbyrån vid Ålands landskapsstyrelse har gjort en modellberäkning för vilket vattenstånd som kan tänkas erhållas i Västra Kyrksundet en torr sommar. Tre olika alternativ har gjorts beroende på bl.a. vilken teknik Ålands fiskodling använder. Det alternativ som i dagsläget är aktuellt är alternativ 1, vilket antar ett totalt uttag från Kyrksundena på 396 970 m³ under perioden 1.6 – 1.10. I denna modell har man antagit att Kyrksundena står i förbindelse med varandra, att avdunstningen är 390 mm (1.6 – 1.10) samt att den dimensionerande tillrinningen till sjösystemet är medellågvattenföring. Medellågvattenföring är medeltalet av lågvattenföringen uträknat på en längre tidsperiod och återkommer i snitt varje eller vartannat år till skillnad från en extrem lågvattenföring

som t.ex. återkommer vart tionde, tjugonde eller femtionde år. Studier både i Sverige och Finland visar att extremlågvattenföring är betydligt lägre än de vattenföringar som har använts i modellen. Detta medför att modellen kan ge för höga vattenstånd i en sjö under ett extremt torrt år. Vad gäller Kyrksundena så uppmättes 1999 -0,31 meter den 24 september medan modellen ger ett värde runt 0,0 meter vid samma tidpunkt, orsaken till det kan vara att de tillrinningar (medellågvattenföring) som modellen använder sig av kanske inte är representativa för åländska förhållanden under en mycket/extremt torr sommar.

Ett uttag på 40 000 m³ bevattningsvatten från Västra Kyrksundet under den tid inget vatten strömmar ut från sjön (dvs. då vattennivån är lägre än 0,0 meter) motsvarar en sänkning av vattenståndet med ca 1,5 cm utslaget på både Östra och Västra Kyrksundets sjöareal samt knappt 7 cm räknat på bara Västra Kyrksundet. Dessa sänkningar, vilka inte tar hänsyn till avdunstning, ter sig relativt små i jämförelse med den totala sänkning av vattennivån (50-60 cm) som avdunstningen orsakar en extremt torr säsong (maj-oktober).

Kyrksundena hade före 1932 sött vatten då en kanal grävdes till Slottssundet och vattnet blev alltmer salt. Västra Kyrksundet var oavbrutet meromiktisk med saltare djupvatten fram till slutet av 1970-talet då ett restaureringsprojekt startades i form av luftningsförsök och byggande av en tillfällig sättddamm i Kloströmmen. Sedan dess har sjön sötats ut och vattenkvaliteten är i dagsläget betydligt bättre än vad den var i mitten av 1970-talet då stora delar av sjön i stort sett var livlös.

Tore Lindholm uppger i "Vissa sjöars känslighet för vattenuttag, Ålands utredningsserie 2000:2, 2000" följande gällande både Östra och Västra Kyrksundet: Sjösystemet har stor kapacitet och branta stränder och är lämpligt som vattentäkt. Kransalger förekommer men utrotningshotade eller extremt känsliga arter finns veterligen inte. Realistiska uttag av bevattningsvatten har knappast någon spårbar effekt, däremot föreligger det stor risk, speciellt i Östra Kyrksundet, för giftiga algbloomingar och bevattning av grönsaker kan inte rekommenderas veckorna före skörd. Kräft- och fiskpopulationen har återhämtat sig sedan restaureringsprojektet startade i slutet av 1970-talet och är idag acceptabla. I Västra Kyrksundet har massförekomst av (vanligen giftig) Planktothrix agardhii upprepade gånger förekommit, särskilt i samband med luftning av djupvattnet.

I "Uttag och nivå-sänkningar i Åländska vattentäkter – fakta, förslag och diskussionsunderlag" av Magnus Eriksson (2001, Ålands landskapsstyrelse) bedöms Västra och Östra Kyrksundet baserat på teoretiska beräkningar höra till kategorin okänsliga sjöar.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 §, landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar, (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 18.11 – 9.12.2002 på Sunds kommuns samt Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Under kungörelsetiden har två yttranden inkommit:

Lappböle/Sundby byars fiskelag, inkom 05.12.2002

Sommaren 2002 gjorde kombinationen av en torr sommar och uttaget av bevattningsvatten att vattennivån sänktes ytterliggare mot tidigare år. En del av kräftbeståndets naturliga boplatser försvann p.g.a. det sänkta vattendjupet. En ytterliggare bieffekt är att kanalförbindelsen mellan Västra och Östra Kyrksundet p.g.a. det låga vattenståndet i perioder blivit omöjlig att ta sig igenom med båt. Fiskelagets begäran är att vattenuttaget ur Västra Kyrksundet upphör helt, men om Ålands miljöprövningsnämnd finner att ett uttag får ske, begär man att uttaget görs från sjöns djupaste punkt, mellan Lappböle och Jussböle på ca 16 meters djup. Miljöpåverkan blir enligt fiskelaget då mindre eftersom sjöns syrefattiga vatten delvis avlägsnas samt cirkulationen främjas.

Anders Dahlén med flera (totalt 7 namnunderskrifter), inkom 09.12.2002

Undertecknade vatten- och strandägare motsätter sig på det bestämdaste att vattenuttaget ökas då vattennivån är så låg att ingen utströmning sker. En ytterliggare ökning ger dem problem med båtbyggor som riskerar bli torrlagda. Dessutom kan en sänkning av vattennivån under en torr sommar som den senaste skadligt påverka kräftfisket likaväl som övrigt fiske.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Ålands landskapsstyrelse och Sunds kommun.

Ålands landskapsstyrelse, inkom 31.12.2002

Landskapsstyrelsen önskar framföra följande: Landskapsstyrelsen har ett tillstånd från vattendomstolen (20.5.1988) för reglering av Östra och Västra Kyrksundet. Landskapsstyrelsens skötare av dammen, K. Husell har informerat miljöbyrån om vissa problem vid låg vattennivå i Kyrksundena. Han uppger att vattnet i Kloströmmen blir stillastående vid för låg vattennivå och lekfisk som går upp på våren senare kan få problem att slippa ut genom Kloströmmen. Ålands fiskodling planerar att övergå till att recirkulera vattnet i odlingen vilket medför ett avsevärt minskat behov av sötvatten. Finansieringen av projektet är dock i dagsläget oklar och landskapsstyrelsen anser att man vid den fortsatta behandlingen av ansökan bör utgå från alternativ 1. Landskapsstyrelsen har inte kännedom om några jordbrukare som idag tar bevattningsvatten från Östra eller Västra Kyrksundet. Landskapsstyrelsen skall på förhand godkänna eventuella grävningsarbeten för

vattenledningen på landskapsstyrelsens mark och stadgat fornminnesskydd skall beaktas.

Sunds kommun, inkom 14.01.2003

Kommunstyrelsen meddelar att både Östra och Västra Kyrksundet idag till stor del används för fiske- och kräftfångst. I området finns det även sommarstugor. Kommunstyrelsen har inget att invända mot ett utökad uttag för Ålands Golfklubb r.f. om detta inte påverkar sjöns utnyttjande för fiske- och kräftfångst.

Förklaring

Ålands Golfklubb r.f. lämnar följande förklaring: Ålands Golfklubb har ända sedan 1994, med Landskapsstyrelsens godkännande, årligen fått ta ut 25 000 m³ bevattningsvatten från Västra Kyrksundet under den tid då ingen avrinning sker från sjön. Efter 1994 har golfanläggningen i Kastelholm byggts ut från 27 till 36 hål. Utbyggnaden skedde inte på initiativ av Ålands Golfklubb utan på begäran av turistnärings- och politiker. Landskapsstyrelsen gav ett helt avgörande ekonomiskt stöd för utbyggnaden. Ålands Golfklubb har idag Finlands största golfanläggning och besöks av närmare 30 000 golfgäster per år, gäster som omsätter 6-7 miljoner euro, varav ca 80 % går till andra turistaktörer än de som är relaterade till Ålands Golfklubb, dvs. rederier, hotell och restauranger med flera. Golfturismen förlänger säsongen för många anläggningar från fem till sex veckor till lika många månader om året. Ingen golfanläggning kan klara sig utan en säker tillgång till vatten. Brist på vatten leder obönhörligen till dramatiska kvalitetsförsämringar som i sin tur medför att de många golfturisterna flyr Åland. Utan möjlighet till utökad vattenuttag riskerar Ålands Golfklubb en dramatisk kvalitetsförsämring som sedan får negativa följder för den åländska turistnärings- och servicebranschen. De anmärkningar som framförts mot ansökan är vaga till sitt innehåll och såvitt Ålands Golfklubb kan se även ostyrkta. Anmärkningarna tar sikte på miljö- och vattenpåverkade faktorer utanför Ålands Golfklubbs kontrollsfär. Dessa faktorer existerar oberoende av ett utökad vattenuttag från Ålands Golfklubbs sida och de torde inte heller försvåras av denna tillståndsansökan. Med detta som grund anhallar Ålands Golfklubb att tidigare inlämnad anhållan om vattenuttag beviljas och att inlämnade anmärkningar häremot lämnas utan avseende.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDENS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Ålands Golfklubb r.f. miljötillstånd, med stöd av 4, 11, 22, 23 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), samt 1 kap. 1 §, 3 kap. 4 § pkt. b) och 16 §, 6 kap. 4 och 23 § vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), för ökat vattenuttag från nuvarande 25 000 m³ till 40 000 m³ bevattningsvatten per år från Västra Kyrksundet i Sund under den tid då vattennivån i Kyrksundena är så låg att ingen utströmning sker genom regleringsdammen i Kloströmmen.

Villkor

Vid tagandet av bevattningsvatten skall miljöskydds- och miljötillståndslagen, vattenlagen samt följande villkor följas:

Allmänna försiktighetsmått och övergripande ansvar

1. Hela bevattningsanläggningen skall uppföras, skötas och underhållas så att minsta möjliga miljöpåverkan uppstår samt villkoren i detta beslut efterföljs.
2. Tillståndshavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjliggen förorsakas av bevattningsverksamheten.

3. Tillståndshavaren skall utse en ansvarig person för skötsel av utrustning samt avläsande av vattenmätare och vattennivå och dennes kontaktuppgifter meddelas tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse, innan bevattningssäsongen inleds.

Uttags- och bevattningsvillkor

4. Tillstånd ges till ett uttag av 40 000 m³ bevattningsvatten per år från Västra Kyrksundet i Sund under den tid då vattennivån i Kyrksundena är så låg att ingen utströmning sker genom regleringsdammen i Kloströmmen.
5. Bevattningsvatten, utöver de 40 000 m³ per år som avses i villkorspunkt 4 ovan, får tas under den tid vattennivån i Kyrksundena är så hög att vatten strömmar ut genom regleringsdammen i Kloströmmen.
6. Vattenuttaget skall mätas med en vattenmätare. Vattenmätaren skall vara installerad på ett av Ålands landskapsstyrelse godkänt sätt.
7. Vattenmätaren skall avläsas och uttaget antecknas åtminstone varannan vecka under perioden maj till oktober. En sammanställning enligt landskapsstyrelsens direktiv av uttaget skall årligen senast den 31 december inkomma till tillsynsmyndigheten.
8. Vattennivån i Västra Kyrksundet skall avläsas och antecknas minst en gång i veckan under perioden maj till oktober. En sammanställning av uppmätta vattennivåer skall inkomma till tillsynsmyndigheten årligen senast den 31 december. Den befintliga pegeln på uppströmssidan av regleringsdammen i Kloströmmen eller annan, på ett av landskapsstyrelsen godkänt sätt, avvägd och permanent pegel skall användas för detta ändamål.
9. Bevattning skall ske under den tid på dygnet då avdunstningen är låg mellan kl. 21-09. Bevattning med mindre mängder vatten i samband med konstgödning kan dock tillåtas ske dagtid.

Övrigt

10. Detta miljötillstånd ersätter befintligt tillstånd från 29.09.1994 för uttag av 25 000 m³ bevattningsvatten per år från Västra Kyrksundet i Sund under den tid då vattennivån i Kyrksundena är så låg att ingen utströmning sker genom regleringsdammen i Kloströmmen samt om lov att utta ytterligare vatten under den tid då avrinning sker från Västra Kyrksundet.
11. Ålands landskapsstyrelse skall på förhand godkänna eventuella grävningsarbeten för vattenledning på landskapsstyrelsens mark och stadgat fornminnesskydd skall beaktas.
12. En fullständig situationsplan innefattande även intag, pump och ledningsnät skall inkomma till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att detta beslut har vunnit laga kraft.

Tillståndets giltighet

13. Detta tillstånd gäller i tio år från att det vunnit laga kraft. Tillståndet kan behöva omprövas ifall sjöns tillstånd försämrats, regleringen av sjön ändras eller om vattenmängden inte räcker till för alla som kan ges rätt att ta vatten ur sjön.

Motivering

Huvudmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, yttranden och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestäms om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Miljöprövningsnämnden finner att syftet i 1 § miljöskydds- och miljötillståndslagen och i 1 kap.1 § vattenlagen samt kraven i 24 § och förutsättningarna i 22 och 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen samt förutsättningarna i 6 kap. 4 § vattenlagen är uppfyllda och godkänner därför Ålands Golfklubbs r.f.s anhållan om miljötillstånd för utökat vattenuttag från nuvarande 25 000 m³ till 40 000 m³ bevattningsvatten per år från Västra Kyrksundet under den tid då ingen utströmning sker från Kyrksundena genom regleringsdammen i Kloströmmen.

Nämnden finner att tillståndsinnehavaren är organiserad på ett sådant sätt och besitter den kunskap och konsekvensmedvetenhet som avses i 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen och att verksamheten inte sker i strid mot planer som avses i 22 § 2 mom. i samma lag och 4 kap. 5 § i vattenlagen.

Motivering gällande uttags- och bevattningsvillkor, övrigt samt tillståndets giltighet

Miljöprövningsnämnden gör bedömningen att tillstånd kan beviljas då uttaget på 40 000 m³ bevattningsvatten teoretiskt motsvarar den vattenmängd, som en sänkning av vattennivån i Västra Kyrksundet med endast 1,5 cm (vid antagandet att Östra och Västra Kyrksundet står i förbindelse med varandra samt att avdunstningen försummas), ger upphov till. Samma beräkning, men här beräknad endast på Västra Kyrksundets sjöareal, medför knappt 7 cm sänkning av vattenståndet i Västra Kyrksundet. Nämnden anser att det är viktigt att sätta dessa små avsänkningar i relation till den totala avdunstningen från en åländsk sjö som en extremt torr sommar (maj-oktober) kan vara 50-60 cm. Nämnden konstaterar även att Ålands fiskodling med dagens teknik har ett uttag på ca 350 000 m³ vatten från Östra Kyrksundet under perioden 1.6 –30.9. Nämnden vill även påpeka att Västra Kyrksundet (enligt Tore Lindholm ”Vissa sjöars känslighet för vattenuttag, Åländsk utredningsserie, 2000:2, 2000”) är ovanligt lämplig för uttag av realistiska bevattningsmängder eftersom sjösystemet har ett stort avrinningsområde (vilket medför stor tillrinning), stor volym, branta stränder och inga speciellt skyddsvärda arter finns noterade. Nämnden anser även att ytterliggare uttag kan tillåtas då vattennivån i Kyrksundena är så hög att avrinning sker genom regleringsdammen i Kloströmmen eftersom detta vatten är överskottsvatten som annars skulle rinna till Slottssundet.

Nämnden anser att vattenuttaget och vattennivån i Västra Kyrksundet skall mätas och antecknas under perioden maj-oktober eftersom denna period är mest intressant vid uppföljning av verksamhetens miljöpåverkan. Det är även motiverat med villkoret att bevattningen skall ske mellan klockan 21-09 då avdunstningen är lägst eftersom det annars föreligger stor risk att en betydande del av bevattningsvattnet avdunstar innan det hinner infiltrera ner i marken. Sökanden ges dock möjlighet att använda mindre mängder bevattningsvatten dagtid i samband med konstgödsling då det är viktigt att konstgödslet inte bränner sönder gräset utan att det infiltrerar ner i rotsystemet.

Inom området, där golfverksamheten och tillhörande bevattningssystem, ligger finns det skyddsvärda objekt (natur- och kulturvård) och nämnden anser det därför vara motiverat att

landskapsstyrelsen skall godkänna eventuella grävningsarbeten och att stadgade fornminnesskydd skall beaktas.

Tillståndet ges på tio år då kunskapen om åländska sjöar är begränsad, speciellt med avseende på extremt låga vattennivåer och vattenföringar, vilket är av stor betydelse för att få en heltäckande bild av vilken påverkan ett bevattningsuttag har på en sjö.

Övriga motiveringar

Miljöprövningsnämnden anser att det är mycket viktigt att vid tillståndsgivandet ta i beaktande vilket positivt inflytande golfklubben har på den åländska turistnäringen samt det faktum att sökanden är i behov av en säker tillgång till bevattningsvatten för att kunna upprätthålla hög kvalitet på golfbanorna.

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 1, 4, 11, 22, 23 och 24 §.
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap.1 §, 3 kap. 4 § pkt. b) och 16 §, 4 kap.1 §, 6 kap. 4 § och 23 §.
Landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001) bilaga 1 punkt 1 b.
Landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), 5 §.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 134,55 euro.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Sunds kommuns samt Ålands landskapsstyrelses anslagstavlur och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på Sunds kommunkansli och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan besvara sig över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Besvärsanvisning

Sigurd Lindvall
Ordförande i Ålands
miljöprövningsnämnd

Andreas Nyberg
Tf. miljöhandläggare